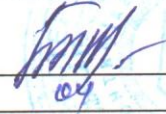

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
та інноваційної діяльності
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
доктор сільськогосподарських наук,
професор

« 30 »

Оксана ТОНХА
2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Маркушина Олександра Григоровича
на тему: **«Публічне управління відбудовою**
та розвитком міської інфраструктури у повоєнний період»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»**
галузі знань **28 «Публічне управління та адміністрування»**

Витяг з протоколу №1 фахового семінару кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного університету біоресурсів і природокористування України від «16» квітня 2026 року.

Присутні члени фахового семінару кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного університету біоресурсів і природокористування України: Ю. В. Негода, директор навчально-наукового інституту неперервної освіти, доктор економічних наук, професор, головуєча на засіданні фахового семінару; О. Д. Витвицька, в. о. завідувача кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, доктор економічних наук, професор; С. М. Приліпко, професор кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, доктор наук з державного управління, доцент, науковий керівник; А. В. Дергач, доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат наук з державного управління, доцент, гарант освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування», експертка; О. В. Євсюкова, професор кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, доктор наук з державного управління, доцент, експертка; А. О. Козін, доцент кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, доктор юридичних наук, старший дослідник; В. Г. Сизон, старший викладач кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, кандидат наук з державного управління; С. В. Замідра, старший викладач кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, доктор філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»; М. М. Деліні, професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, доктор економічних наук, професор; В. П. Залізнюк, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Державного торговельно-економічного університету, доктор наук з державного управління, професор; В. В. Олійник, професор кафедри публічного управління та адміністрування Державного торговельно-економічного університету, доктор наук з державного управління, доцент; Я. В. Качан, завідувач кафедри публічного управління та публічної служби Академії праці, соціальних відносин і туризму, кандидат наук з державного управління, доцент; Н. В. Васильєва, професор кафедри публічного управління та публічної служби Академії праці, соціальних відносин і туризму, доктор наук з державного управління, професор; Т. В. Іванова, професор кафедри регіональної політики навчально-наукового інституту

публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор наук з державного управління, професор; Н. І. Обушна, професор кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, доктор наук з державного управління, професор; О. І. Васильєва, професор кафедри менеджменту та публічного управління Державного податкового університету, доктор наук з державного управління, професор.

Інші присутні на засіданні фахового семінару кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного університету біоресурсів і природокористування України: О. Г. Маркушин, здобувач ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Маркушина Олександра Григоровича** на тему: «**Публічне управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури у повоєнний період**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Тему дисертації затверджено рішенням вченої ради навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 3 від 20 жовтня 2022 року).

Дисертацію виконано на кафедрі публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: доктор наук з державного управління, доцент **Приліпко Сергій Михайлович**, професор кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувача О. Г. Маркушина про основні положення дисертації. Здобувачем було представлено мету, об'єкт, предмет, зміст основних положень та результати дослідження відповідно до визначених завдань у дисертації. У доповіді обґрунтовано актуальність обраної тематики, зумовлену зростанням ролі територіальних громад у забезпеченні ефективного функціонування та розвитку об'єктів міської інфраструктури, від стану яких залежить якість надання послуг населенню та соціально-економічний розвиток територій. Внаслідок збройної агресії росії в Україні зруйновано значну кількість об'єктів критичної, житлової та соціальної інфраструктури. Вирішення проблем відбудови міської інфраструктури потребує пошуку нових форм взаємодії між суб'єктами публічного управління, які спрямовані на задоволення потреб місцевого населення у якісних послугах та забезпечення повоєнного розвитку територій.

Наукова новизна дослідження полягає у формуванні цілісної концепції партнерської взаємодії суб'єктів публічного управління у процесах відбудови та сталого розвитку міської інфраструктури, в якій спільна координація дій органів державної влади, органів місцевого самоврядування, представників бізнесу, громадськості та міжнародних партнерів на різних рівнях управління здійснюється на основі функціонування комплексу взаємоузгоджених механізмів публічного управління та інструментів їх реалізації з дотриманням визначеної системи принципів, функцій та застосуванням управлінських підходів, орієнтованих на результат. Методологічну основу дисертації становлять наукові напрацювання провідних українських і зарубіжних учених, присвячені проблематиці публічного управління розвитком територіальних громад і повоєнної відбудови міської інфраструктури. Це дало змогу сформулювати методологічні засади управління відбудовою як цілісної системи категорій і понять, принципів, підходів, функцій, рівнів управління, механізмів та інструментів, що створюють наукове підґрунтя для впровадження різних форм партнерства у період воєнного стану та повоєнного відновлення територій. Узагальнення зарубіжних практик

дозволило визначити ефективні інструменти повоєнної відбудови інфраструктурних об'єктів, впровадження яких сприятиме підвищенню стійкості та сталому розвитку територіальних громад в Україні.

Важливими результатами є обґрунтування взаємоузгодженої публічної політики повоєнної відбудови інфраструктури на всіх рівнях управління, що передбачає не лише фізичну відбудову зруйнованих об'єктів, а й створення сприятливих умов життєдіяльності населення у громадах та подальший розвиток територій. Успішна практика відбудови інфраструктурних об'єктів у Київському регіоні, зокрема в Ірпінській міській територіальній громаді, демонструє ефективність інтегрованого підходу, що поєднує управлінську, безпекову, фінансову та партисипативну складові з метою формування затишного, демократичного, соціально орієнтованого міста, привабливого для іноземних інвестицій. Водночас складність виконання повноважень органами місцевого самоврядування зумовлює необхідність підвищення професійної спроможності публічних службовців, постійний розвиток управлінських компетентностей і посилення кадрового потенціалу громад.

Здобувачеві було поставлено 18 запитань, на які він надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, доцент С. М. Приліпко, який відзначив основні досягнення здобувача ступеня доктора філософії О. Г. Маркушина. Зокрема, він наголосив на актуальності теми дисертації та важливості результатів досліджень для галузі публічного управління та адміністрування, підкреслив вагомість положень наукової новизни, насамперед, у частині розроблення концептуальної схеми партнерської взаємодії суб'єктів публічного управління у процесах відбудови та сталого розвитку міської інфраструктури. У виступі наукового керівника зазначено, що отримані дисертантом результати є оригінальними, спрямовані на розв'язання актуального наукового завдання з обґрунтування теоретико-методологічних засад і розроблення науково-практичних рекомендацій щодо публічного управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури у повоєнний період. Доцент С. М. Приліпко підкреслив, що у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи здобувач ступеня доктора філософії проявив себе як сумлінний, наполегливий і відповідальний науковець, продемонстрував здатність самостійно працювати над вирішенням наукового завдання та застосовувати сучасний методичний інструментарій. Під час навчання на освітньо-науковій програмі О. Г. Маркушин набув необхідних теоретичних знань, практичних умінь і професійних компетентностей, що дозволили йому провести комплексний аналіз інформації, застосовувати системний та інтегрований підходи, цілісно та у логічній послідовності представити результати власних напрацювань, опублікувати їх у фахових наукових виданнях України, здійснити апробацію на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях. Йому притаманні навички обґрунтування власних ідей з позиції практика, комплексне узагальнення висновків та формування пропозицій.

Експертки:

Євсюкова О. В., доктор наук з державного управління, доцент, у своєму виступі відзначила актуальність теми дослідження, логічність і чітку послідовність викладення матеріалу у дисертаційному дослідженні. Вона зазначила, що поставлені здобувачем завдання повністю відповідають визначеній меті й отриманим результатам. Особливу цінність, на її думку, становить застосування сучасного методологічного інструментарію у сфері публічного управління та адміністрування. До позитивних аспектів експертка віднесла: системний і комплексний виклад проблематики публічного управління відбудовою та розвитком інфраструктурних об'єктів на рівні територіальних громад з урахуванням нормативно-правових, інституційних, організаційних, фінансових та просторових аспектів; ретельне опрацювання положень законодавчих та інших нормативно-правових актів; визначення основних напрямів формування публічної політики й інституційного забезпечення відбудови в умовах воєнних викликів і централізації управлінських процесів.

Окремо відзначено проведення детального аналізу стану руйнувань і процесів відновлення об'єктів міської інфраструктури в Київській області, зокрема в Ірпінській міській територіальній громаді. Важливими є обґрунтування доцільності застосування інтегрованого підходу до публічного управління відбудовою інфраструктури й узагальнення міжнародних практик повоєнного відновлення з метою їх використання в Україні. Схвально оцінено увагу автора до питань кадрового потенціалу та професійних компетентностей посадових осіб органів місцевого самоврядування, залучених до процесів відбудови міської інфраструктури. Експертка наголосила, що вагому практичну значущість має авторська концептуальна схема партнерської взаємодії суб'єктів публічного управління, що забезпечує узгодженість дій, ефективне використання ресурсів і прозорість процесів відбудови.

Водночас, експертка висловила такі зауваження та рекомендації: потребує уточнення термінологія, зокрема доцільно в табл. 1.3 змінити поняття «центральный» рівень на «державний», що забезпечить більш точне відображення ієрархії документів стратегічного та просторового планування, коректніше відповідатиме основним засадам формування багаторівневого управління; більш глибоко розкрити питання залучення інвестицій і міжнародної технічної допомоги з урахуванням ризиків реалізації проєктів відбудови в умовах воєнного стану; необхідно звернути увагу на необхідність конкретизації інструментів залучення громадськості до процесів прийняття публічно-управлінських рішень щодо відбудови об'єктів міської інфраструктури з дотриманням принципів інклюзивності та безбар'єрності; вказати одиниці виміру для показників у табл. 3.1; уточнити назву підрозділу 3.2, що більш повно відповідатиме його змістовому наповненню. Водночас висловлені зауваження та рекомендації не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційного дослідження. На думку експертки, дисертація є цілісною та завершеною науковою працею, яка має безперечну актуальність, наукову новизну та практичну цінність.

На основі аналізу дисертації доцент О. В. Євсюкова запропонувала дати їй загальну позитивну оцінку, як такій, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувала дисертацію для подання до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Дергач А. В., кандидат наук з державного управління, доцент, підтримала виступ доктора наук з державного управління, доцента О. В. Євсюкової щодо позитивної оцінки, високого рівня та якості виконання дисертаційного дослідження. Вона зазначила про актуальність теми дисертації, яка характеризується своєчасністю та високою суспільною значущістю. Збройна агресія РФ спричинила значні пошкодження критичної, житлової, соціальної та виробничої інфраструктури. Тому її відбудова та подальший розвиток територіальних громад потребує вдосконалення механізмів формування публічної політики, прийняття обґрунтованих рішень, застосування управлінських підходів та інструментів, які забезпечують ефективну взаємодію між різними суб'єктами управління.

Експертка відзначила, що дисертація характеризується високим рівнем наукової обґрунтованості, логічною цілісністю структури, послідовністю викладу матеріалу та вагомою практичною спрямованістю отриманих результатів. У дисертації комплексно поєднано теоретико-методологічний, аналітичний і прикладний виміри проблематики публічного управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури у повоєнний період, що забезпечило ґрунтовне розкриття предмету дослідження, детальний аналіз й оцінку руйнування інфраструктурних об'єктів, належний рівень узагальнення та формування науково-практичних рекомендацій для органів публічної влади. Високий рівень практичної значущості роботи підтверджується запропонованою вперше концептуальною схемою партнерської взаємодії різних суб'єктів публічного управління на різних рівнях у формах публічно-приватного партнерства, самоорганізації, кооперації та кластеризації, що дозволить підвищити результативність прийняття публічно-управлінських рішень, ефективно

використовувати ресурси та забезпечити прозорість процесів відбудови об'єктів міської інфраструктури. Інші важливі положення наукової новизни щодо вдосконалення змісту понять, системи принципів, інтегрованого підходу до публічного управління відбудовою міської інфраструктури також мають вагомое теоретичне та прикладне значення для подальшого розвитку науки публічного управління та адміністрування.

Позитивно оцінивши представлене дослідження, доцентом А. В. Дергач визначено такі зауваження та рекомендації, які доцільно врахувати здобувачу ступеня доктора філософії: оформити рис. 1.3 відповідно до встановлених вимог; у табл. 1.4 наведений перелік Національних програм згідно Плану відновлення України без зазначення дати його формування, що унеможливило провести порівняльну оцінку з іншими планами відбудови України; у табл. 2.4 відсутній період, на який розрахований План залучення інвестицій для 23 проєктів відбудови та повоєнного розвитку Ірпінської міської територіальної громади; уточнити назву підрозділу 2.2 щодо залучення інвестицій у проєкти відбудови, та, відповідно, внести зміни до завдання 4 у вступі; результатом формування інтегрованого підходу до публічного управління відбудовою міської інфраструктури автором визначено ефективність, стійкість, адаптивність розвитку громади, задоволення потреб мешканців лише через відбудову об'єктів міської інфраструктури, хоча попередні дослідження стосувалися не тільки її фізичного відновлення, а й забезпечення подальшого функціонування в умовах повоєнного розвитку територіальних громад; у матриці SWOT-аналізу транспортної інфраструктури Ірпінської громади та прилеглої агломерації сильні сторони доречно посилити досвідом функціонування у м. Ірпінь Ситуаційного центру, створеного з метою забезпечення громадської безпеки та покращення взаємодії між різними службами; у концептуальній схемі партнерської взаємодії суб'єктів публічного управління у процесах відбудови та сталого розвитку міської інфраструктури варто було б показати взаємозв'язки між структурними елементами; під час розкриття змісту інформаційно-комунікаційного механізму у підрозділі 3.3 автором зазначаються такі інструменти як експертні панелі та електронні платформи взаємодії, однак застосування їх на практиці потребує обґрунтування. Наведені зауваження не знижують загальної високої позитивної оцінки дисертації, а окремі дискусійні положення мають переважно рекомендаційний характер, окреслюючи перспективні напрями подальших наукових пошуків.

На основі аналізу дисертації, яка є завершеною науковою працею, відзначається актуальністю та науковою новизною, експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: доктор економічних наук, професор Ю. В. Негода; доктор економічних наук, професор О. Д. Витвицька; доктор економічних наук, професор М. М. Деліні; доктор наук з державного управління, професор В. П. Залізнюк; доктор наук з державного управління, доцент В. В. Олійник; доктор наук з державного управління, професор О. І. Васильєва; доктор юридичних наук, старший дослідник А. О. Козін; доктор наук з державного управління, професор Н. І. Обушна; доктор філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» С. В. Замідра.

Виступаючі зазначили, що дисертацію О. Г. Маркушина виконано на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, вагомое теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Було підтримано пропозицію експерток про рекомендацію дисертації О. Г. Маркушина для подання до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію **Маркушина Олександра Григоровича** на тему: **«Публічне управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури у повоєнний період»**, члени фахового семінару кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації зумовлена зростанням ролі територіальних громад у забезпеченні ефективного функціонування та розвитку об'єктів міської інфраструктури, від стану яких залежить якість надання послуг населенню та соціально-економічний розвиток територій. Внаслідок збройної агресії росії в Україні зруйновано значну кількість об'єктів критичної, житлової та соціальної інфраструктури. Вирішення проблем відбудови міської інфраструктури потребує пошуку нових форм взаємодії між суб'єктами публічного управління, що спрямовані на задоволення потреб місцевого населення у якісних послугах та забезпечення повоєнного розвитку територій. Це зумовлює необхідність розширення можливостей міжмуниципального, міжрегіонального та міжнародного співробітництва, зокрема через реалізацію відповідних програм і проєктів. Розвиток стійкої інфраструктури віднесено до однієї з Цілей сталого розвитку до 2030 року, реалізація якої сприятиме суттєвому зниженню рівня бідності, скороченню економічної нерівності, вирішенню екологічних проблем і забезпеченню стабільності функціонування населених пунктів.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дисертаційне дослідження відповідає проблематиці наукової роботи кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва Національного університету біоресурсів і природокористування України, яке виконувалася протягом 2022–2024 років у межах наукової теми «Трансформація публічного управління в умовах сучасних викликів» (номер державної реєстрації 0122U201662). Внесок автора полягає в аналізі й оцінці стану руйнування інфраструктурних об'єктів у територіальних громадах Київського регіону, наданні пропозицій щодо забезпечення ефективного функціонування механізмів публічного управління та застосування інструментів їх реалізації.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Дисертаційне дослідження є самостійно виконаною завершеною науковою роботою, що містить положення, концептуальні підходи, ідеї, розробки, висновки та пропозиції, які базуються на опрацюванні значного обсягу нормативно-правових актів, наукових джерел, аналітичних і звітних матеріалів, міжнародного досвіду та результатів власних узагальнень, характеризуються науковою новизною і належать особисто автору. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті положення, які є результатом особистої роботи здобувача. Особистий внесок автора визначено у переліку публікацій за темою дисертації. Усі наукові результати, що виносяться на захист, отримано здобувачем ступеня доктора філософії особисто під методичним керівництвом наукового керівника.

4. Достовірність і обґрунтованість отриманих результатів і запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Достовірність і належний рівень наукової обґрунтованості результатів дисертаційного дослідження забезпечуються чітко вибудованою логікою наукового пошуку та комплексним використанням сучасного методологічного інструментарію дослідження. Обрані автором підходи до аналізу проблематики відповідають

меті, завданням, об'єкту та предмету дослідження, що дало змогу забезпечити цілісне розкриття теми та досягнення наукових результатів. Застосування сукупності загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, зокрема, індукції та дедукції, порівняльного, причинно-наслідкового, ситуаційного, системного, програмно-цільового, SWOT-аналізу та узагальнення, забезпечило комплексне вивчення досліджуваних процесів і явищ у сфері публічного управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури у повоєнний період. Належний рівень достовірності та обґрунтованості отриманих результатів підтверджується також значним обсягом емпіричної бази дослідження, яка охоплює: нормативно-правові акти; стратегічні документи; офіційні статистичні, аналітичні та звітні матеріали; результати узагальнення вітчизняного та міжнародного досвіду; практичні аспекти функціонування різних інституцій у сфері публічного управління. Використання широкого кола джерел дало можливість уникнути однобічності в оцінках і забезпечити належний рівень верифікації авторських положень. Сформульовані висновки та рекомендації узгоджуються з метою і завданнями дослідження, є логічним результатом проведеного комплексного аналізу, що свідчить про їх аргументованість.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Основні нові наукові положення полягають у тому, що автором уперше запропоновано та науково обґрунтовано концептуальну схему партнерської взаємодії суб'єктів публічного управління у процесах відбудови та сталого розвитку міської інфраструктури, яка передбачає узгоджену діяльність усіх учасників на основі функціонування комплексу взаємоузгоджених механізмів публічного управління (нормативно-правового, інституційного, організаційно-координаційного, фінансового, кадрового, інформаційно-комунікаційного), застосування ефективних інструментів їх формування та реалізації на міжнародному, наднаціональному, загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях у різних формах з дотриманням удосконаленої системи принципів, урахуванням визначених функцій і управлінських підходів, орієнтованих на результат. Поглиблено понятійно-категоріальний апарат науки публічного управління та адміністрування через уточнення змісту понять «інфраструктура» та «міська інфраструктура», в яких зміщено акценти від суто технічного їх розуміння як сукупності споруд і мереж до цілісної системи об'єктів, служб та процесів, що забезпечують просторову цілісність, сталість, стійкість, безпеку й інклюзивність; традиційне розуміння поняття «відбудова» як відновлення зруйнованих об'єктів інтегровано у цілеспрямований, системний та поетапний процес реконструкції, модернізації, перепрофілювання й переоснащення, що забезпечує не лише фізичне відновлення, а й подальшу функціональну спроможність територій на засадах сталого розвитку. Автором удосконалено: систему принципів відбудови територіальних громад шляхом її доповнення принципами співробітництва та партисипативності, інтегрованого й інклюзивного розвитку, пріоритетності безпеки та стійкості, гнучкості й адаптивності, ефективного використання ресурсів і соціальної відповідальності; інтегрований підхід, що поєднує управлінську, безпекову, фінансову та партисипативну складові. Подальшого розвитку набули методологічні засади вирішення проблематики публічного управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури, узагальнення кращих зарубіжних практик для їх адаптації в Україні. У сукупності, представлені наукові положення мають важливе теоретичне та прикладне значення для подальшого розвитку науки публічного управління та адміністрування, засвідчують високий ступінь оригінальності отриманих результатів та відображають вагомий особистий внесок автора.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження. Практична цінність одержаних наукових результатів полягає у розробленні теоретичних положень та вдосконаленні підходів, які можуть бути використанні як науково-методологічна основа у процесі формування та реалізації публічної політики на всіх рівнях управління у сфері відбудови і розвитку міської інфраструктури у повоєнний період. Основні наукові напрацювання автора, висновки та рекомендації можуть застосовуватися у практичній діяльності органів публічної влади при ухваленні рішень щодо вирішення проблем

публічного управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури, а також у навчальному процесі закладів вищої освіти при підготовці фахівців у сфері публічного управління та адміністрування.

Результати дослідження отримали практичне впровадження у роботі Ірпінської міської ради Київської області, зокрема, щодо проведення комплексного аналізу руйнувань інфраструктурних об'єктів і визначення пріоритетності напрямів першочергової відбудови критичної та соціальної інфраструктури в Ірпінській територіальній громаді Київської області; Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) – під час опрацювання практичних питань і визначення шляхів забезпечення повоєнного відновлення інфраструктурних об'єктів у територіальних громадах області, а також при формуванні комплексу методичних положень щодо підтримки громад органами публічного управління в умовах повоєнної відбудови інфраструктури міст. Зазначені матеріали були використані у процесі методичного супроводу територіальних громад Київської області на поточному етапі відбудови.

Таким чином, результати дисертаційного дослідження мають не лише теоретичну, а й важливу практичну значущість, сприяють удосконаленню управлінських підходів, механізмів та інструментів публічного управління, можуть бути використані для підвищення результативності процесів відбудови об'єктів міської інфраструктури та забезпечення повоєнного розвитку територіальних громад в умовах сучасних трансформаційних змін.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення виконаного О. Г. Маркушиним дослідження опубліковано у 13 наукових працях, із яких 6 статей у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, 7 тез наукових доповідей.

**Статті у наукових виданнях,
включених до Переліку наукових фахових видань України**

1. **Маркушин О. Г.,** Приліпко С. М., Васильєва Н. В. Аналіз стану руйнувань інфраструктурних об'єктів в Ірпінській територіальній громаді Київської області. Право та державне управління. 2022. № 4. С. 221–228. *(Маркушиним О. Г. визначено проблеми функціонування інфраструктурних об'єктів у територіальних громадах, проаналізовано об'єкти інфраструктури в Ірпінській територіальній громаді та масштаби їх руйнувань внаслідок збройної агресії РФ, сформульовано висновки та обґрунтовано напрями повоєнної відбудови міської інфраструктури. Приліпком С. М. визначено мету та методи дослідження, розглянуто проблематику перерозподілу повноважень між органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Васильєвою Н. В. проведено аналіз останніх досліджень, сформульовано проміжні висновки, сформовано список використаної літератури, підготовлено анотацію).*

2. Маркушин О. Г. Відбудова міської інфраструктури у повоєнний період: зарубіжний досвід. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 3. С. 114–119.

3. **Маркушин О. Г.,** Васильєва О. І. Підходи до забезпечення координації політики регіонального розвитку щодо відновлення територій, постраждалих в ході війни. Публічне управління та регіональний розвиток. 2023. № 21. С. 647–670. *(Маркушиним О. Г. розкрито пріоритетні напрями підтримки проєктів відбудови та оновлення Державної стратегії регіонального розвитку, проаналізовано проєкт Плану відновлення України, розмежовано зміст понять «відновлення» та «відбудова», обґрунтовано підходи до забезпечення координації політики регіонального розвитку, сформульовано загальні висновки та перспективні напрями подальших досліджень. Васильєвою О. І. проаналізовано останні дослідження, визначено мету, розглянуто наслідки військових конфліктів у світі, сформовано список використаних джерел).*

4. Маркушин О. Г. Міжнародне співробітництво як ключовий інструмент залучення інвестицій у відбудову та розвиток об'єктів міської інфраструктури. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право та публічне управління. 2024. № 11.

5. Маркушин О. Г. Побудова «розумних міст» – необхідність ефективного використання території в умовах післявоєнної відбудови. Наукові перспективи. 2024. № 3 (45). С. 268–276.

6. Маркушин О. Публічне управління відбудовою енергетичної інфраструктури в умовах урбіциду та повоєнного розвитку територій. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2026. № 19.

Тези наукових доповідей

7. Маркушин О. Г. Відбудова інфраструктури територіальних громад – одне з важливіших завдань в Україні. Сучасна парадигма публічного управління: IV Міжнародна науково-практична конференція, м. Львів, 10–12 листопада 2022 року: тези доповіді. Львів, 2022. С. 351–355.

8. Маркушин О. Г. Перші кроки відбудови міста Ірпінь. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах: Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція, м. Ірпінь, 16 березня 2023 року: тези доповіді. Ірпінь, 2023. С. 143–145.

9. Маркушин О. Г. Відбудова об'єктів критичної та соціальної інфраструктури у громаді. Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 25 травня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 212–215.

10. Маркушин О. Г. Забезпечення повоєнного відновлення інфраструктурних об'єктів. Відновлення України та її регіонів в контексті глобальних трендів: управління, адміністрування та забезпечення: Міжнародна науково-практична конференція, м. Запоріжжя, 25–26 травня 2023 року: тези доповіді. Запоріжжя, 2023. С. 200–202.

11. Маркушин О. Г. Практичні питання та шляхи забезпечення повоєнного відновлення інфраструктурних об'єктів у громаді: II Міжнародна науково-практична конференція Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського до 105-ї річниці від заснування університету, м. Київ, 17–18 жовтня 2023 року: тези доповіді. Львів, 2023. С. 157–160.

12. Маркушин О. Г. Залучення інвестицій у відбудову об'єктів інфраструктури територіальних громад. Європейська інтеграція та трансформація публічного врядування в Україні. Міжнародна науково-практична конференція, м. Львів, 19 квітня 2024 року: тези доповіді. Львів, 2024. С. 235–237.

13. Маркушин О. Г. Механізм фінансування відбудови інфраструктурних об'єктів у територіальних громадах. Від теорії до практики в управлінні та врядуванні: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 20 червня 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024. С. 127–129.

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні наукові положення, результати та висновки дисертаційного дослідження пройшли апробацію на: IV Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасна парадигма публічного управління» (м. Львів, 2022 р.); Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах» (м. Ірпінь, 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу» (м. Київ, 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Відновлення України та її регіонів в контексті глобальних трендів: управління, адміністрування та забезпечення» (м. Запоріжжя, 2023 р.); II Міжнародній науково-практичній конференції Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського до 105-ї річниці від заснування університету (м. Київ, 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Європейська інтеграція та трансформація публічного врядування в Україні» (м. Львів, 2024 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Від теорії до практики в управлінні та врядуванні» (м. Київ, 2024 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Маркушина Олександра Григоровича на тему: «Публічне управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури у повоєнний період» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій вирішено конкретне наукове завдання, що полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних засад і розробленні науково-практичних рекомендацій щодо публічного управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури у повоєнний період, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Маркушина Олександра Григоровича дисертація на тему: «Публічне управління відбудовою та розвитком міської інфраструктури у повоєнний період» рекомендується для подання до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Рішення прийнято одностайно.

**Головуюча на засіданні фахового семінару
кафедри публічного управління, менеджменту
інноваційної діяльності та дорадництва
навчально-наукового інституту неперервної освіти
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор економічних наук,
професор**

Юлія НЕГОДА

Експертки:

**Професор кафедри публічного управління,
менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва
навчально-наукового інституту неперервної освіти
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор наук з державного управління,
доцент**

Оксана ЄВСЮКОВА

**Доцент кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат наук з державного управління,
доцент**

Анна ДЕРГАЧ

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК